

ଆସାମର ଜୋରହାଟ ଏୟାରବେସରେ ଦୁଇଫାଳ ବିମାନ

୪ ବାୟୁସେନା କର୍ମଚାରୀ ସହିତ

ଜୋରହାଟ (ଆସାମ), ୧୩।୬: ଆସାମର ଜୋରହାଟରୁ ଚୋରାଯାଇଥିବା ଏୟାରବେସରେ ଏକ ଭାରତୀୟ ବାୟୁସେନା ଏଏନ୍-୩୨ ପରିବହନ ବିମାନ ଦୁର୍ଘଟଣାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଶନିବାର ସକାଳେ ବିମାନଟି ଅବତରଣ ସମୟରେ ଦୁଇଫାଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରେ ନିଆଁ ଲାଗିଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ବାୟୁସେନା ଅନୁଯାୟୀ, ଏଏନ୍-୩୨ ଜୋରହାଟ ବାୟୁସେନାରେ ଅବତରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ।

ବାୟୁସେନା ପକ୍ଷରୁ ଏକ ପୋଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି । ଭାରତୀୟ ବାୟୁସେନାର ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଏଏନ୍-୩୨ ଜୋରହାଟ ବାୟୁସେନା ଷ୍ଟେସନରେ ଅବତରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା । ସହ-ପାଇଲଟ ବଞ୍ଚିଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଚାଲିଛି । ଦୁର୍ଘଟଣାର କାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ବାୟୁସେନା କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ଇନକ୍ୱାୟରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି । ଦୁର୍ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରହିଛି । ବିମାନଟି ସାମଗ୍ରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଲଜିଷ୍ଟିକ ପରିବହନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା ।

ଧାରକ ସେଠି ନୂତନ ସେନା ମୁଖ୍ୟ

ଜୁନ ୩୦ରେ ନେବେ ଦାୟିତ୍ୱ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ୧୩।୬: ଭାରତୀୟ ସ୍ଥଳ ସେନାର ନୂତନ ସେନା ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ ଧାରକ ସେଠି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଛନ୍ତି । ଶନିବାର କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତିପତ୍ର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ ଧାରକ ସେଠି ଜେନେରାଲ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱିବେଦୀଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଆସନ୍ତା ଜୁନ ୩୦ ତାରିଖରେ ଏହି ପଦ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ସେ ୩୧ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୨୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିବେ । ଧାରକ ସେଠି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେନା ଉପମୁଖ୍ୟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ତାଙ୍କର ପଦୋତ୍ତରଣ ହୋଇଥିଲା । ଧାରକ ସେଠିଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୀର୍ଘ ୪୦ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ରହିଛି । ସେ ଖଡ୍ଗକୃଷ୍ଣା ନାସନାଲ୍ ଡିଫେନ୍ସ ଏକାଡେମୀର ଛାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ୧୯୮୬ ମସିହାରେ ସେ ସେନାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ତାରି ଦଶନ୍ଧିର କ୍ୟାରିୟରରେ, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ ପରିଚାଳନାଗତ, ରଣନୈତିକ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ସାଂଗଠନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ଅଭିଜ୍ଞତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଜୁଲାଇ ୧୩ରୁ ୧୫ ଷ୍ଟେଶନାଲ ଓଜେଇ-୨୦୨୬

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୩।୬: ଓଜେଇ ଆଶାୟାଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁସି ଖବର । ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ କୁରିଗଡ଼ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଖାଲି ଥିବା ସିଟ୍ ପୂରଣ ପାଇଁ ଓଜେଇ କମିଟି ଷ୍ଟେଶନାଲ ଓଜେଇ-୨୦୨୬ ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ଯୋଷଣା କରିଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା ଆସନ୍ତା ଜୁଲାଇ ୧୩ରୁ ୧୫ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆଧାରିତ ପରୀକ୍ଷା (ସିବିଟି) ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ବିଭେଦ, ଲାଭଦେବାଳ ଏଣ୍ଡ ଇଂଜିନିୟରିଂ, ବି ପାର୍ଟୀ, ବ୍ୟାସିକ ବିଏସସି, ନର୍ସିଂ, ଏମବିଏ ଏବଂ ଏମଏସସି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାଇନସ୍ ଭଳି ଭଳି କୋର୍ସରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ହେବ ।

ଆସାମ ସରକାରଙ୍କ ବଡ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁପ୍ରବେଶ ଉପରେ ଏଣିକି ରୋକ୍

- ନୂତନ ଆଧାର ପଂକ୍ଜୀକରଣ ରଦ୍ଦ
ଏସସି, ଏସଟି, ଚା' ବଗିଚା ଶ୍ରମିକ କରିପାରିବେ ଆବେଦନ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ୧୩।୬: ଅକୈଧ ଅନୁପ୍ରବେଶ ରୋକିବାକୁ ଆସାମ ସରକାର ଶନିବାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହିମତ ବିଶ୍ୱ ଶର୍ମାଙ୍କ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଆସାମ କ୍ୟାବିନେଟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ଆଉ ନୂତନ ଆଧାର ପଂକ୍ଜୀକରଣ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମ କେବଳ ୧୮ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ପିଲାମାନେ ନୂତନ ଆଧାର ପଂକ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୬ ବର୍ଷରୁ କମ୍ କରିପାରିବେ । ସେହିପରି ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୬ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ଅନୁପ୍ରବେଶ କାଟି, କନକାଟି ଏବଂ ଚା' ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହିମତ ବିଶ୍ୱ ଶର୍ମାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କ୍ୟାବିନେଟ ବୈଠକରେ ନୂତନ ଆଧାର ପଂକ୍ଜୀକରଣ ଉପରେ ରହିତାବେଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । ପରେ ଏଭଳି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱ ଶର୍ମା କହିଛନ୍ତି । ସାମାଜିକ ସମ୍ବଳନରେ ବଗିଚାର ଲୋକେ ଆଧାର କାର୍ଡ ପାଇପାରିବେ । ବିଶେଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲା ଆୟୋଗ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । ପରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନୂତନ କାର୍ଡ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ ତାହା ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସହରାଞ୍ଚଳ ଉଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, ୨୦୨୬'ର ଚିଠା ପ୍ରକାଶ ଏଣିକି ଲିଖିତ ରୂପରେ ଘରଭଡ଼ା

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୩।୬: ଘର ଭଡ଼ା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବଡ଼ ସଂଘର ଅଣ୍ଟାପୋଛି । ୫୯ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା ଆଇନ ବଦଳି ନୂଆ ଆଇନ ଆସୁଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଘର ଭଡ଼ା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆଧୁନିକ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 'ଓଡ଼ିଶା ସହରାଞ୍ଚଳ ଉଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, ୨୦୨୬'ର ଚିଠା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର ମତେଇ ଚେନାନ୍ଦି ଆକ୍ଟ ଆଧାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଚିଠା ଆଇନରେ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଅଧିକାର, ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ବିବାଦ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଘରମାଲିକ-ଭଡ଼ାଟିଆ ବିବାଦର ଶାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ଗଠନ ହେବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଳୟ । ମୌଖିକ ନୁହେଁ, ଲିଖିତ ରୂପରେ ହେବ ଘର ଭଡ଼ା । ଏଣିକି ମୌଖିକ ରୂପରେ ଘର ଭଡ଼ା ଦେବା ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୁକ୍ତିକୁ ଏକ ଯୁକ୍ତି ଆଧାରିତ ନମ୍ବର ମିଳିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ସମ୍ପର୍କିତ ବିବାଦରେ ତଥ୍ୟ ସାଫ୍ତ ସହଜ ହେବ । ଆଇନରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇବେ, ସେହିପରି ଭଡ଼ାଟିଆ ମଧ୍ୟ ରୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଘର ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇବେ । ଘରଭଡ଼ା ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ସହମତିରେ ସ୍ଥିର ହେବ । ଭଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସରକାର କୌଣସି ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ରୁକ୍ତିରେ ଭଲେଖି ଥିଲେ ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ା ବଢ଼ାଇପାରିବେ । ଘରର ଉନ୍ନତକରଣ, ନୂଆ ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଗଠନମୂଳକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଭଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ଘରମାଲିକ-ଭଡ଼ାଟିଆ ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ହେବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଳୟ
ସମସ୍ତ ଭଡ଼ା ରୁକ୍ତି ହେବ ପଞ୍ଜୀକୃତ
କିମ୍ବା ନେବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ ରୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର ହେବା ପରେ ତାହାକୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଦାୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସରକାର ଏକ ଅନଲାଇନ୍ ପୋର୍ଟାଲ ଖୋଲିବେ, ଯେଉଁଠାରେ ସମସ୍ତ ଭଡ଼ା ରୁକ୍ତି

ଜାତିଗତ ବାସନ୍ଦର କଳଙ୍କ ମୃତଦେହକୁ ଛୁଇଁଲେ ନାହିଁ ଗ୍ରାମବାସୀ

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ୧୩।୬(ନିପ୍ତ): ଜାତିଗତ ବାସନ୍ଦ ଭଳି କୁସାମାଜିକ ପ୍ରଥା ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା କୋଲକାଟିବା

ଦୁଇର ଝିଲିପାଲି ଗ୍ରାମରେ ସମସ୍ତ ଘଟିଥିବା ଏକ ଘଟଣା ଏହାର କୁଳତ ଉଦାହରଣ । ଗ୍ରାମର ସଞ୍ଜିତ ରାଉତ (୪୦) ଚିକିତ୍ସାଧୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟା କାରଣରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ବାପଘରେ ରହୁଥିବାବେଳେ ସଞ୍ଜିତ ନିଜ ବୁଢ଼ା ମା' ଓ ୧୧ ବର୍ଷର ପୁଅ ସହ ଗ୍ରାମରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କ ଶବକୁ ଗ୍ରାମକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରିବାର କୌଣସି କାରଣରୁ ଜାତି ସମାଜକୁ ବାସନ୍ଦ ହୋଇଥିବାରୁ ଶବ ସଦ୍ୱାର ପାଇଁ କେହି ଆଗେଇ ଆସିନଥିଲେ । ମୃତଦେହ ଘର ପଡ଼ି ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜାତିଗତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ମାନସିକତା ଯୋଗୁଁ କେହି ତାହାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିନଥିଲେ । ଏପରି ଅମାନସିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସରପଞ୍ଚ ତିତୋରାମ ଛତ୍ତାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ତଥା ସମାଜସେବୀ ରାଗିରଥ ଛତ୍ତୀଆ ମାନସିକତାର ପରିଚୟ ଦେଇ ଆଗକୁ ଆସି ଶେଷକୃତ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଗୋ ଚାଲାଣକାରୀଙ୍କ ନିଦ ହଜିଲାଣି, ୫ ଅଟଙ୍କ

- ବାଲେଶ୍ୱର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଭଦ୍ରକର ୧୯ ସ୍ଥାନରେ ଚଢ଼ାଉ
ରୁପା ଅଳଙ୍କାର, ପାସପୋର୍ଟ, ନଗଦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଗାଡ଼ି ଜବତ

ବାଲେଶ୍ୱର, ରାଇଗଞ୍ଜପୁର, ୧୩।୬: ଗୋ-ଚାଲାଣରେ ଜଡ଼ିତ ଗୋ-ମାଫିଆମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପୋଲିସ୍ ଟିମ୍ ଶନିବାର ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକକାଳୀନ ଚଢ଼ାଉ କରିଛି । ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ରେକର୍ଡର ଏହି ତିନିଟି ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟ ୧୯ଟି ସ୍ଥାନରେ ଚଢ଼ାଉ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ମିଳିଛି । ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ତିଆରିକି ପିନାକ ମିଶ୍ର କହିଛନ୍ତି ଯେ, ବେଆଇନ ଗୋ ଚାଲାଣ ଘଟଣାରେ ଆଜି ତିନିଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ସମୁଦାୟ ୧୯ଟି ସ୍ଥାନରେ ଚଢ଼ାଉ କରାଯାଇଛି । ଏସପିକେ ନେତୃତ୍ୱରେ ଆଜି ଚଢ଼ାଉ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରକପତ୍ର ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ ହୋଇଛି । ଏହାସହ ଗୋ ଚାଲାଣରେ ନିଯୋଜିତ ୨୦ଟି ଚାରି ଚକିଆ ଯାନ ଜବତ ହୋଇଛି । ଚଢ଼ାଉ ସମୟରେ ୧ କେଜିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ରୁପା ଅଳଙ୍କାର, ନଗଦ ୫୮ ହଜାର ଟଙ୍କା, ୧୯ ଟି ପାସପୋର୍ଟ ଏବଂ ଏଟିଏମ କାର୍ଡ ଜବତ କରାଯାଇଛି । ଏହି

ମାମଲାରେ ୫ ଜଣଙ୍କୁ ଅଟଙ୍କ ରଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଆଉ କିଛି ଲୋକ ଫେରାର ହୋଇ ଯାଇଥିବା କହିଛନ୍ତି ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ତିଆରିକି ପିନାକ ମିଶ୍ର । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପୋଲିସ୍ ପକ୍ଷରୁ ରାଇଗଞ୍ଜପୁର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଥାନା, ଝାରପୋଖରିଆ ଥାନା ଓ ଦୈଶିକା ଥାନା ଅଞ୍ଚଳରେ ଚଢ଼ାଉ କରାଯାଇଛି । ରାଇଗଞ୍ଜପୁର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ କେନ୍ଦୁର ଗ୍ରାମରେ ଚଢ଼ାଉ କରିଛି ପୋଲିସ୍ । କେନ୍ଦୁର ଗ୍ରାମର ଏସପିକେ ଚକ୍ରା ଓ ଏସପିକେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ଘରେ ପୋଲିସ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚଢ଼ାଉ କରି ତିନିଟି କାର୍ଡ ଜବତ କରିଛି । ନଗଦ ଟଙ୍କା ସହ ୪୨୨ ଗ୍ରାମ ରୁପା ଓ ୨୬ ଗ୍ରାମ ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ଜବତ କରାଯିବା ସହ ପୋଲିସ୍ ପକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଚଢ଼ାଉ କରାଯାଇଛି । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ପୋଲିସ୍ ଦ୍ୱାରା ଝାରପୋଖରିଆ ଥାନା ଅଞ୍ଚଳରେ ଦୁଇଟି ଜାଗାରେ ଗୋ ମାଫିଆ ଏବଂ ଗଞ୍ଜେଇ ମାଫିଆଙ୍କ ଘରେ ଆଜି ଚଢ଼ାଉ କରାଯାଇଛି । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପୋଲିସ୍ ପକ୍ଷରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟିମ୍ ରେଡ୍ କରିଥିବା ସୂଚନା ମିଳିଛି । ଶନିବାର ସକାଳୁ

15001/67/2627
ରଜ ପର୍ବ ଅବସରରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଶୁଭେଚ୍ଛା
ଆମ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାର ଅନନ୍ୟ ପ୍ରତୀକ ରଜ ପର୍ବ ଅବସରରେ ରାଜ୍ୟବାସୀ ଭାଇଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଅଭିନନ୍ଦନ । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ଏହି ମହାନ ପର୍ବ ଆମ ମାଟି ମା'ର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମାତୃଶକ୍ତିର ସମ୍ମାନ ଏବଂ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ସଭ୍ୟତାକୁ ପିଢି ପରେ ପିଢି ସମୃଦ୍ଧ କରିଆସିଛି । ଆସନ୍ତୁ, ଆମର ଏହି ଗୌରବମୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ବଜାୟ ରଖି ଘରେ ଘରେ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସର ସହ ରଜ ପର୍ବ ପାଳନ କରିବା ।
(ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ)
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଶା
OIPR-15001/15001/2/26-27/0067

ରଜ ପର୍ବ

ରଜ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ଗଣପର୍ବ । ଏହା ତିନିଦିନ ଧରି ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ମିଥୁନ ମାସର ଆରମ୍ଭ ଓ ଏହା ପରେ ବର୍ଷା ଋତୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପୂର୍ବଦିନ ପହିଲି ରଜ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ ହେଉଛି ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ତୃତୀୟ ଦିବସ ହେଉଛି ଭୃଗୁଦାହ ବା ଭୃଗୁ ଦହନ, ଚତୁର୍ଥ ତଥା ଅନ୍ତିମ ଦିବସ ହେଉଛି ବସୁମତୀ ସ୍ନାନ । ଏହା ଚାଷର ଆରମ୍ଭକୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ରଜ ଶବ୍ଦର ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥ ରଜବତୀ ହେବା, ଯାହା ପୃଥିବୀକୁ ମାତା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରି ବର୍ଷାର ଆଗମନରେ ସେ ରଜସ୍ୱଳା ହେବାର ଓ ନୂଆ ଶସ୍ୟ ଜନ୍ମ ହେବାର ସାଙ୍କେତିକ ଭାବ ବହନ କରିଥାଏ । ଏହି ଦିନରେ ଚାଷୀମାନେ ବସୁମତୀ ତଥା ହଳଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପୂଜନ କରିବା ସହ ଚାଷ କାମରୁ ତିନି ଦିନ ପାଇଁ ବିରତି ନେଇଥାନ୍ତି । ରଜରେ ପୋଡ଼ ପିଠା ଓ ପାନ ଖିଆ ସହିତ ଝିଅମାନଙ୍କ ରଜ ବୋଲି ଓ ପୁଅ ଖେଳ ସହ ପୁଅମାନଙ୍କ ଲୁହୁ, ତାସ, ବାଗୁଡ଼ି ଆଦି ଖେଳି ଏହି ଦିବସଟି ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ରଜବୋଲି ଗୀତ:

ବନସ୍ତେ ଚାଳିକା ଗଜ, ବରଷକେ ଥରେ ଆସିଛି ରଜ ଲୋ, ଯେନି ନୂଆ ସଜବାଜ । ଭାଗିରୁ ହାଡ଼ିକା ଚୋପା, ଗୋଡ଼ରେ ନାହିଁ ସବୁ ଅଜତା ଲୋ, ମଥାରେ ସିନ୍ଦୂର ଚୋପା । ଭଡ଼ିକା ଶୁଆ ନାହାକା, ଦୋଳିତା କାହିଁକି ଲାଗୁଛି ଏକା ଲୋ, କାହା ବିନା ଏକା ଏକା । ପାଟିକା ଭଙ୍ଗିତ କୋଳି, ବେକରେ ନାଜିତ ଗଜରା ମାଲି ଲୋ, ଝୁଲିଆ ରଜର ବୋଲି । ପଶସ ପାଟିକା ବନେ, ବନ ପୋଡ଼ିଗଲେ ଦୁନିଆ କାଣେ ଲୋ, ମନକଥା କିଏ ଜାଣେ । ଶଙ୍ଖ ମଜମଲ ଗିନା, ଦରଦ ଜାଣେଲୋ ଦରଦା ସିନା ଲୋ, ବଣିଆ ବିହେଡ଼ି ସୁନା । ନିମ୍ବର ବୁକେ ଚନ୍ଦନ, ଦେବତା ଗଡ଼ାଇଲା ନାରୀ ଜୀବନ ଲୋ, ଦେଲା ତହିଁ ଯତ୍ନବନ । ତମଣା ହାଡ଼ିକା କାଟି, ପୁରୁଷ ସିନାଲୋ ଗୁମର କାଟି ଲୋ, ନୂଆ ଖୋଜୁଥାନ୍ତି ନିତି । ଚାନ୍ଦରେ କଳଙ୍କ ଚିହ୍ନ, ନବ ଯତ୍ନବନ କିଆଁ ଗୁମାନ ଲୋ, ଆସିଲେଣି ଜୀବ ଧନ । ପୋଖରୀ ଚୂପ ପଥର, ତତେ ଦେଖୁଥିଲି ବାଲି ବନ୍ଧରେ ଲୋ, ଆଖି ଥିଲା ଏଣେ ତୋର । ସାହାଡ଼ା ଗଛର ଛାଇ, ସେଦିନ କଥାକି ତୋ ମନେ ନାହିଁ ଲୋ, ଏତେ ଆନମନା କାହିଁପାଇଁ । ଖୋସାରେ ଖୋସିଲି ପୁଲ, କେତେ ଦେଖାଉଛୁ ପୁଷ୍ପରା ବେଳରେ, ଭାଙ୍ଗି ଦେବି ତୋର ଗାଳ । ନଇର ଶୁଖିଲା ବାଲି, କେତେ ପୁଲି ହେଉ ପୁରୁକିଗାଲି ଲୋ, ଦେଖାଉଛୁ କେତେ ବେଲି । ବାଜିଲା ତେଲିଙ୍ଗି ବାଜା, ରସିକ ଯେ କାଣେ ସ୍ୱେହର ମଜା ରେ, ସେ ସିନା ମୋମନ ରଜା । ଭୂତିଗଲା ମେଘେ ଚାନ୍ଦ, ଦୋଳି କଟକଟ କରେ ଶବଦ ଲୋ, ବହରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ମନ୍ଦ । ଦୋଳି ହୁଏ ରଟରଟ, ମୋ ଭାଜ ପୁଣ୍ଡରେ ସୁନା ମୁକୁଟ ଲୋ, ବିଶୁଥାଏ ଝଟଝଟ । ପରବତେ ଜଳେ ନିଆଁ, ପହଞ୍ଚାଇ ଦୋଳି ତେଣେ ନ ଚାହାଁ ଲୋ, ପୁଣି ହେବ ବାଆଁ ଡାଁ । ଉଡୁନି ପଡ଼ିଲା ଦୁଧ, ଉଳି ମାରି ମାରି ଅନାଦ ଥାଏ ଲୋ, ନନ୍ଦର ଉଦିଆ ଚାନ୍ଦ । ଛତରା ବଜାର ହାଟ, ଛଳି ବସିଥିବ ଚଗଲା କାହୁଲୋ, ଛନ୍ଦରେ ମାରିବ ଘାଟ । ଥୋଡ଼ମଞ୍ଚା କଲି ରାଜ, କଣ ନ କଲେ କଳା କହୁଲି ଲୋ, ମୁହଁକୁ ଯା ନ ଅନାଇ । କରମଙ୍ଗା କଲି ରାଜ, ମଥୁରାକୁ ଗଲେ କଳା କହୁଲି ଲୋ, କଣ୍ଠ ବେଜ ଗଲେ କାହିଁ । ସାଉଁଟିଲି ବିଲ ଘଷି, କିମ୍ପାଲି ରାଧିକା ବସିଲି ଲୋ, ପୁଲ ଶେଖ ହେଲା ବାସି । କଟକଟ ହୁଏ ବୋଲି, ଭାଉଜକ ମନ ଯାଇଛି କଲି ଲୋ, ଭାଲ ବିଦେଷୁ ନଇଁଲେ ବୋଲି । ଗରଜେ କଳା ବନ୍ଦ, ମୋତେ ତ ବରଷ ହେଲା ତରଦ ଲୋ, ଗଲାଣି ପିଲା ସୁଆପ । ବର୍ତ୍ତଣା ବାଜିଲା କୁଞ୍ଜେ, ବଡ଼କଥା ବଡ଼ ଲୋକକୁ ସାବେ ଲୋ, ଛୋଟ କଲେ ଛାଟ ବାଜେ । ଲାଞ୍ଜ ଟେକିଗଲା ବାସ, ନଇଁ ଚାଲୁଥିବ ବଡ଼କ ଆଗେ ଲୋ, ଲାଗିବ ନାହିଁ ଦାଗ । ଛତୁ ପୁଟେ ବରଷାରେ, ଛତରାଜି କେତେ ଛନ୍ଦ ଦେଖାଇ ରେ, ଅଛି କି ତୋ ଭରଷାରେ । କରଡ଼ି ଖସିଲା ଆସ, ପର କାହିଁ ଘର ପରାଣା ହେବେ ଲୋ, ମନ କାଣି ଖଞ୍ଜି ଦେବ । ବିରାଡ଼ି ଛିଙ୍କିଲା ବଣେ, ଆଗରେ ଯାଉଛି ନାଗର ଜଣେ ଲୋ, ମୁଣ୍ଡି ଝାଡୁ ଖାଲି ପଣେ । ଅବିନେ ପଶସ ସିଠା, ବଚନରେ ଯାର ନୂଥ୍ୟ ମିଠା ଲୋ, ସେତା ବାଡ଼ ପଜା କଣ୍ଠା । ପାହାଡ଼ି ଭାବିଲେ ପେଟା, ଯିଏ ହୋଇଥିବ ବିହର ବଟା ଲୋ, ନ ଦେବ ପଛପୁଣ୍ଡା । ମଞ୍ଚିଷି ଶିଙ୍ଗରେ ଖସା, ମଉସା ପୁଆଡ଼ା ଏତେ ସହସା ଲୋ, ମତେ କଳା ଲୋକହସା । କାଜା ମାରିଦେଲା ବାଣ ଯାହାଠାରେ ଯାର ମିଶିଛି ମନ ଲୋ, ସେହି ଜାଣେ ତାର ଗୁଣ । କାଟି ଗଲି କଳାହୁଦ, ଝିଅ ଜନମରେ ଏତିକି ଲାଜ ଲୋ, ବନ୍ଧୁ ଘର ଅରଜିବ । କାଳାଗାଲ ଧୂଧ ଖାରି, ନୂଆ ପାରତିରେ ମଉଜ ଭାରି ରୋ, ପୁରୁଣାଟି ନିଧ ପରି । ଆସ ପଡ଼ ଗହଳିଆ, ପ୍ରୀତି ପକେ ତୁହି ହେବୁ ବୋଲିଆଲୋ, ତୋପା ହେବଟି ଧୁଲିଆ । ଥିରି ଥିରି ଚାଲେ ହାତୀ, ଥିନ ନ ହେଉଛି କିମ୍ପା ଏ ଛାତି ଲୋ, ଥକା ଦୋଳି ହେଲା ରାତି ।

ବିଶେଷତ୍ୱ:

ଆଖାଡ଼ ମାସ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ବ୍ରତର ପ୍ରଥମ ମାସ । ଏ ଚାରି ମାସ ମୂଳି ରକ୍ଷି ଓ ସାଧନମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପରିଶ୍ରମଣ ତ୍ୟାଗ କରି ଏକସ୍ଥାନରେ ନିବିଷ ହୋଇ ସାଧନା କରିଥା'ନ୍ତି । ଏହି ମାସକୁ ଦୀପାବଳୀ କାଳରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ବୋଧନ ମାସ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ବିରହ, ବିଧିର ଯତ୍ନ ପ୍ରିୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମେଘ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରେରିତ ବାଗୁକୁ ନେଇ ମହାକବି କାଳିଦାସଙ୍କ ରଚିତ 'ମେଘଦୂତ' ମହାକାବ୍ୟ ଏକ ଅନବଦ୍ୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରତିଲିପି ଓ ଭକ୍ତିକଥା । ଆଖାଡ଼ ମାସରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷାର ଆଗମନରେ ମେଘ ଓ ମାଟିର ମିଳନ ହୁଏ । ମାଟି ମା' ହୁଏ ରଜସ୍ୱଳା । କୃଷିପ୍ରଧାନ ଦେଶ ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଥିବା ଆମଦେଶରେ ମାଟି ମା' ବହୁ କିମ୍ପର ଫସଲ ଫଳାଇ ଆମରି ହାତରେ ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ । ମା'ଟିଏ ଯେମିତି ପ୍ରଜନନ ପୂର୍ବରୁ ବିଶ୍ରାମ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ସେମିତି ପ୍ରଜନନସମ୍ପନ୍ନ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ମାଟି ମା'କୁ ରଜ ତିନିଦିନ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ପହିଲି ରଜରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ବ । ତିନିଦିନ ଧରି ଧରଣୀ ମାତାକୁ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଏ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଭୃଗୁଜନ ବାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ମାତୃକାଟି ମଧ୍ୟରେ ଉପାସ, ଉନ୍ମୁଦନା ଓ ନୂତନ ଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ରଜପର୍ବ । କୁମାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରଜପର୍ବ ହେଉଛି ଭାଲିମ ପ୍ରଦାନକାରୀ ପର୍ବ । ଆଖାଡ଼ର ପହିଲି ବର୍ଷରେ ମାଟି ମା'ର ପ୍ରଜନନ ଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ, ଏହି କାରଣରୁ ଧରଣୀମାତାକୁ ରଜସ୍ୱଳା ସା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ । ଅବିବାହିତା ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ଗର୍ଭଧାରଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତିର ଏକ ସାଙ୍କେତିକ ପର୍ବ ହେଉଛି ରଜ । ଜଣେ ନାରୀଭାବେ ଆଗାମୀ ଦିନରେ କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ, ତାହା କୁମାରୀମାନଙ୍କୁ ଶିଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଏହି ରଜ ପର୍ବ ପାଳନ ଅବସରରେ । କୁମାରୀମାନେ ରଜପର୍ବର ମଉଜ ଭିତରେ ଜଣେ ନାରୀର ଚର୍ଚ୍ଚା, ଆଚାରସଂହିତାକୁ ବିଧିଭାବେ ପାଳିଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେତେବେଳେ ଝିଅଟିଏ ନାରୀଭୂମିକାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରେ, ଏହି ଆଚାରସଂହିତା ତାକୁ ସହାୟ ହୋଇଥାଏ । ରଜ ତିନିଦିନ ଧରି ରଜସ୍ୱଳା ନାରୀଭାବେ ଧରଣୀମାତାକୁ କଷ୍ଟ ନ ଦେଇ ଭୃଗୁ କର୍ଷଣ ନ କରି ବିଶ୍ରାମ ଦେବାଭଳି କଟା, ବଟା ଆଦି ସୁହକର୍ମ ନ କରି କୁମାରୀମାନେ ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତି । ଧରଣୀ ମାତା ଶସ୍ୟଖାମାଳାପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଭାବେ ରଜ ତିନିଦିନ ବିଶ୍ରାମ ମିଳିଥାଏ ତାକୁ । ଠିକ ସେହିପରି ଝିଅବୋହୂମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ସାଂସାରିକ ଜୀବନ ସୁଖମୟ କରିବାକୁ ରଜପର୍ବର କଟନା କରାଯାଇଛି । ରଜପର୍ବର ବିଧିବିଧାନକୁ ସେମାନେ ନିଜେ ପାଳନ କରି ଜଣେ ମାତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ସୂଚାରୁରୂପେ ତୁଳାଇପାରିବେ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିଜ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସୁଅନୁଭୂତିରୁ ଶିଖି ସଂସାର ନିୟମ ଶିଖାଇବେ ।

ପାଳନ:

ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ ବେଳରେ ଘରର ଘରଣୀମାନେ ସାଧାରଣ କାମରୁ

ଛୁଟି ନେଇ ନାନାଦି ଖେଳରେ ମାତନ୍ତି । ଅଭିଆଡ଼ି ଝିଅମାନେ ଖାଡ଼ା ଆଦି ପିନ୍ଧି ରଜ ବୋଲି ଖେଳ, ପୁଅ ଖେଳ ଆଦିରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଦିନ ଧରିତା ମାଆକୁ ସମାନ ଦେଇ କେହି ଭୂଲି ଉପରେ ଖାଲି ପାଦରେ ଚାଲିନଥାନ୍ତି । ପତ୍ରଖୋଳପାରେ ତିଆରି କଠଉରେ ଭୂଲି ଉପରେ ଚାଲିବାର ବିଧି ରହିଛି । ଏହି ଦିନ ପୋଡ଼ ପିଠା, ଚକୁଳି ପିଠା ଆଦି ଖିଆଯାଏ ଥାଏ ।

ଖାଲିପାଦରେ ଚାଲିବା ମନା:

ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ ଏହି ଦିନ ଭୃଗୁ ଉପରେ ଖାଲିପାଦରେ ଚାଲିବାକୁ ମନା କରାଯାଇଥାଏ । କୁମାରୀମାନେ ଖାଲି ପାଦରେ ଚାଲନ୍ତି ନାହିଁ, ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ବୋଲିରେ ଝୁଲନ୍ତି ଏବଂ ଗୁଆ ଖୋଳପା କିମ୍ବା ଚପଳ ପିନ୍ଧି ଚଳପ୍ରଚଳ ହୁଅନ୍ତି ।

ବସୁମତୀ ସ୍ନାନ:

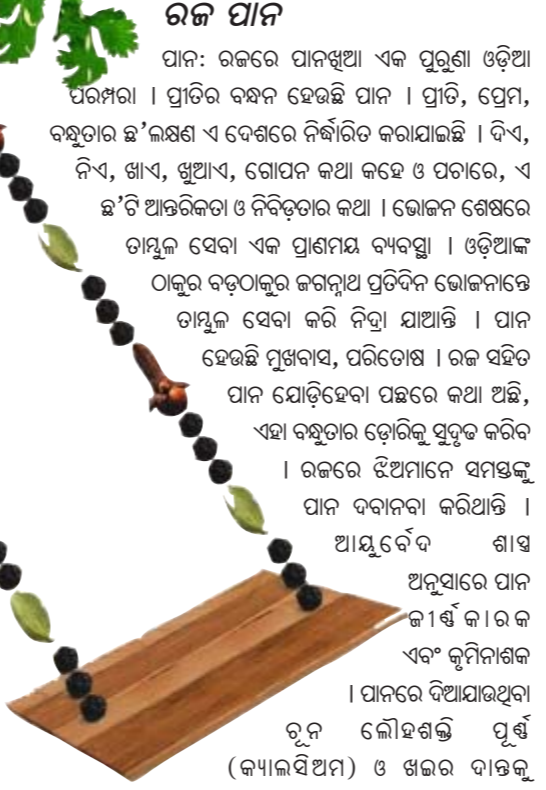
ବସୁମତୀ ସ୍ନାନ ହେଉଛି ରଜ ଅନ୍ତିମ ଦିବସ । ଏହା ବସୁଧାମାତାଙ୍କ ଶୁଣ ସ୍ନାନ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ନାନ, ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗାଧୁଆ ଓ ଶୁଣ ସ୍ନାନ ରୂପେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ । ବଡ଼ ସକାଳୁ ଶିଳପୁଆରେ ହଳଦୀ କମା ଗୁଡ଼ାକ ସିନ୍ଦୂର, କଜଳ ଦେଇ ଧରଣୀ ମାତାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ସଜାଇ ପିତ୍ତା ଉପରେ ସ୍ଥାପନା କରି କଳସ ଆୟତ୍ତର ରକ୍ଷା କ୍ଷୀର ଦେଇ ସ୍ନାନ କରାଯାଏ । ମାସିକ ଧର୍ମର ବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ଧରଣୀ ମାତା ତିନିଦିନ ବିଶ୍ରାମ ପରେ ସ୍ନାନ କରି ଶୁଣ ପବିତ୍ର ହୋଇଥା'ନ୍ତି । ମାଟିଶିର ଶେଷ ଗୁରୁବାରଦିନ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେଉଁ ଦିନ ଖୋଳାଯାଇଥାଏ । ରଜସ୍ୱଳାମାନା ସଦୃଶ ତିନିଦିନ ଅସୁଖ୍ୟ ହୋଇ ରହିବାପରେ ଚତୁର୍ଥ ଦିନ ପ୍ରାତଃ କାଳରେ ଏହି ଶୁଣ ସ୍ନାନ ପର୍ବ । ଏହି ଦିନ ରଜପର୍ବର ଆରମ୍ଭ ଉଲ୍ଲାସ ମଉଜି ଯାଇ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ସ୍ଥାନ ନେଇଥାଏ । ଏହି ବସୁମତୀ ସ୍ନାନ ଦିବସରେ ଧରଣୀ ମାତା ପ୍ରତି ଭକ୍ତିଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ । ବସୁମତୀ ରଜସ୍ୱଳା ହୋଇ ଶୁଣସ୍ନାନ ପରେ ସୁନ୍ଦର କ୍ଷମତାଶାଳୀ ଅର୍ଥାତ ଶସ୍ୟ ବାଜ ଧାରଣକାରଣୀ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତି ।

ରଜଗୀତ:

ରଜଗୀତ ଏହି ପର୍ବରେ ବୋଲା ଯାଉଥିବା ଜଣାଶୁଣା ଗୀତ ଯାହା ଆଗେ ଗାଆଁଗହଳିରେ କନ୍ଦୁ ନେଉଥିଲା । ଲୋକ ମୁଖରେ ବୋଲାଯାଉଥିବା ଏହି

ଗୀତ ପରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ପୁସ୍ତିତ ପୁରାତନ ପ୍ରକାଶନଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ପହିଲି ରଜ ଓ ୧୯୫୨ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାଗୁଣୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ରେକର୍ଡ ରଜବୋଲି ଗୀତ ଅନ୍ୟତମ । ପୁରୀ ଗୀତର ପ୍ରଥମ ପତ୍ରକ୍ରି ଜଣାଶୁଣା: 'ବନସ୍ତେ ଚାଳିକା ଗଜ, ବରଷକେ ଥରେ ଆସିଛି ରଜ ଲୋ, ଯେନି ନୂଆ ସଜବାଜ' ।

ରଜରେ ବିଶେଷ ଖାଦ୍ୟ:

ରଜ ପାନ
ପାନ: ରଜରେ ପାନଖିଆ ଏକ ପୁରୁଣା ଓଡ଼ିଆ ପରମ୍ପରା । ପ୍ରାଚୀନ ବନ୍ଧନ ହେଉଛି ପାନ । ପ୍ରାତି, ପ୍ରେମ, ବନ୍ଧୁତାର ଛ'କ୍ଷଣ ଏ ଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି । ଦିଏ, ନିଏ, ଖାଏ, ଖୁଆଏ, ଗୋପନ କଥା କହେ ଓ ପଚାରେ, ଏ ଛ'ଟି ଆଚରଣକ୍ରମ ଓ ନିବିଡ଼ତାର କଥା । ଭୋଜନ ଶେଷରେ ତାମ୍ବୁଳ ସେବା ଏକ ପ୍ରାଣମୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଠାକୁର ବଡ଼ଠାକୁର ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରତିଦିନ ଭୋଜନରେ ତାମ୍ବୁଳ ସେବା କରି ନିଦ୍ରା ଯାଆନ୍ତି । ପାନ ହେଉଛି ମୁଖସାଧ, ପରିଚୋଷ । ରଜ ସହିତ ପାନ ଯୋଡ଼ିହେବା ପଛରେ କଥା ଅଛି, ଏହା ବନ୍ଧୁତାର ଚୋରିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବ । ରଜରେ ଝିଅମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପାନ ଦାନଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ପାନ କର୍ମୀକାରକ ଏବଂ କୃମିନାଶକ । ପାନରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଚୂର୍ଣ୍ଣ (କ୍ୟାଲସିଅମ) ଓ ଖଇର ଦାନ୍ତକୁ ମଜ ଭୂତ କରିଥାଏ । ପାନ ଖାଇଲା ବେଳେ ପତ୍ରରୁ ଶିରା ଛେଦନ କରାଯାଇଥାଏ କାରଣ ପାନଶିରା ହେଉଛି ବୁଦ୍ଧି ବିନାଶିନୀ । ରଜପାନର ଚମକ ଓ ମହକ ସାରାବର୍ଷର ପାନକୁ ବଳିଯାଏ, ରଜ ଆଉଖୁଣ୍ଟକୁ ଆହୁରି ମୁଖକରି କରିଦିଏ । ରଜପାନରେ ଗୁଆ, ଅଳେଇଚ, ଗୁଜୁରାତି, ଭଜା ଧଣିଆ, ଦାଉଳ ଓ ନଡ଼ିଆ ଖଣ୍ଡ, ଚେନି, ଲବଙ୍ଗ, କବାବଚିନି, ତୁଆ, ପାନ ମହୁରି, ସୁବାସିତ ଜାମୁନା କେଶର, ଖଇର ପରି ୧୦ରୁ ୧୨ ପ୍ରକାର ମସଲା ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହାକୁ

ବିଭିନ୍ନ ଜଙ୍ଗଲେ ତ୍ରିଭଙ୍ଗି, ଚଉଭଙ୍ଗି ଆକୃତି ଦେଇ ଉପରେ ଲବଙ୍ଗ ଖୋସି ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଆଲିରେ ସଜାଇ ଦିଆଯାଏ । ସାଧାରଣ ଦିନର ପାନଠାରୁ ରଜପାନର ସ୍ୱାଦ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ । ରଜ ଆସିଲେ ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ପାନର ଦର ବଢ଼ିଯାଏ । ତୁମ୍ଭରେ ଅଛି- 'ପାନଖିଆ ରସିକ ପାଟି, ଖୋଳି ବୁଲୁଥିଲା ରାଜାକ ହାତୀ, ବାଲି ଦେଇଗଲା ଶିରରେ, ରାଜା ହୋଇଗଲା ରଜରେ' ।

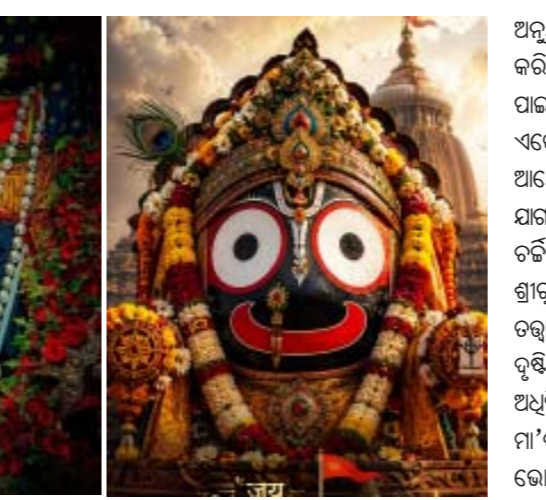
ପିଠାପଣା:

ତୁଲି ଲଗାଇ ନିୟମିତ ରୋଷେଇ କରିବା ମହିଳାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ । ଯେହେତୁ ରଜରେ ଧରଣୀମାତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଏ; ତେଣୁ ରଜ ପୂର୍ବଦିନ ପହିଲି ରଜରେ ବହୁ ରଜମାନ ପିଠାପଣା, ବିଶେଷ କରି ପୋଡ଼ ପିଠା ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ସହଜରେ ନଷ୍ଟ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକ ଦିନ ରହିଥାଏ । ଭାତ ବଦଳରେ ଫଳମୂଳକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପିଠାପଣା ଏକାଠି ଖାଇ ସମସ୍ତେ ମଜା କରିଥାନ୍ତି । **ଚକୁଳି ପିଠା:** ଏହା ଏକ ଓଡ଼ିଆ ଖାଦ୍ୟ ଯାହା ଚାଉଳ ଚୂନା ଓ ବିରିରୁ ତିଆରି କରାଯାଇ ମଖରୁ ତାବରେ ଭାଜି ତିଆରି କରାଯାଏ । **ପୋଡ଼ ପିଠା:** ଏହା ଏକ ଓଡ଼ିଆ ଖାଦ୍ୟ ଯାହା ଚାଉଳ ଚୂନା ଓ ବିରିରୁ ତିଆରି ଆଣକୁ କଦଳୀ ପତ୍ରରେ ବାନ୍ଧି ତୁଲିରେ ଭାଜି ସାଗା ପୋଡ଼ି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଏହି ପୋଡ଼ ପିଠାକୁ ରଜ ୩ ଦିନ ଖିଆ ଯାଏ ।

ମା' ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଓ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିରେ ମା'ବିରଜାଙ୍କର ଭୂମିକା ସ୍ୱରୂପରେ କାଳରୁ ରହି ଆସିଛି । ମା'ଚର୍ଚ୍ଚିକା କଟକ ଜିଲ୍ଲା ବାଲିଆ ଅଧିକାରୀ ଦେବା । ତାଙ୍କର ଉପାସନା ସଂପର୍କରେ ପୁରାଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସପ୍ତପଦା ଚଣ୍ଡୀର କବଚ ଶ୍ଳୋକରେ, 'ନାସିକାୟା' ପୁରାଣ ଚ ଉତ୍ତରୋଷ୍ଠେ ଚ ଚର୍ଚ୍ଚିକା', ବ୍ୟାସ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରଚିତ ଋଦ୍ଧ ପୁରାଣର ବୈଷ୍ଣବଖଣ୍ଡ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମହାତ୍ମ୍ୟରେ (୧୧ଶ ଅଧ୍ୟାୟ / ୯୧ ଶ୍ଳୋକ) ଏବଂ ଦେବୀ ଭାଗବତରେ (୧୨ ଭ୍ଯ / ୬୫ ଅଧ୍ୟାୟ / ୪୬ ଶ୍ଳୋକ) ସେ ଛାନ୍ଦାଦ୍ରୀ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଚର୍ଚ୍ଚିକା, ଚାରୁସାହିନୀ ସପ୍ତପଦା ଚଣ୍ଡୀପୁରାଣ ଓ ଦେବୀ ଭାଗବତ ଅନୁଯାୟୀ ମା'ତୁରୀଙ୍କର ମାନସକନ୍ୟା ହେଲେ ମାଆ ଚର୍ଚ୍ଚିକା । ମହାକାଳ ସଂହିତା କାମ

କଳା କାଳୀଖଣ୍ଡ (୧୨/୭୫-୭୬) ଶ୍ଳୋକରେ କୋରଙ୍ଗା ଚର୍ଚ୍ଚିକା ବିନ୍ଦା ସଂଶିକା ବ୍ରହ୍ମବାଦିନୀ, ତ୍ରିକାଳଦେବିନୀ, ନାଳକୋହିତା ରକ୍ତ ଦନ୍ତିକା । ଅର୍ଥାତ୍ ମା' ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କୁ କୋରଙ୍ଗା, ଚର୍ଚ୍ଚିକା, ଛନ୍ଦମଣ୍ଡା, ସଂଶିକା, ବ୍ରହ୍ମବାଦିନୀ, ତ୍ରିକାଳଦେବିନୀ, ନାଳକୋହିତା, ରକ୍ତଦନ୍ତିକା ଭାବରେ ସ୍ମୃତି କରାଯାଇଥାଏ । ସେହିପରି କର୍ମପୁରାଣରେ ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କୁ ତୁରୀ, ନିତ୍ୟପୁଷ୍ପା ଶାନ୍ତିବିଗ୍ରହା ପ୍ରଭୃତି ନାମରେ ଆବାହନ କରାଯାଇଥାଏ । 'ସଚକ୍ରିୟା ଚିରିକା ଶୁକ୍ଳା ନିତ୍ୟ ପୁଷ୍ପା ନିରତରା । ତୁରୀ କାତ୍ୟାୟନୀ ଚଣ୍ଡୀ ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଶାନ୍ତି ବିଗ୍ରହା ।' ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଶକ୍ତିପୀଠ ଚର୍ଚ୍ଚିକାର ସମ୍ପର୍କ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ ଓ ଭାବଗତ । ଋବେଷ୍ଟକ କାହିଁ ନାରାଣୀ ମହାଶିବ ଚଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନାରଦଙ୍କ ଉପଦେଶ

ଅନୁଯାୟୀ ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ନାଳମାଧବଙ୍କୁ ଠାବ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିଆ ପଡ଼ି ଏଠାରୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ପାଇଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ନାଳମାଧବଙ୍କ ସମାନ ପାଇଁ ଏକୋଇଶ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କ ପାଠରେ ଯଜ୍ଞ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ ପାଠରେ ଯାଗଯଜ୍ଞ ଓ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ଠାରୁ ନବକଳେବର ସମୟରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପ୍ରାପ୍ତ ତିନୋଟି ଅଜ୍ଞ ବନ୍ଧ ଓ ତିନୋଟି ଚର୍ଚ୍ଚିକା ପାଠରେ ଯଜ୍ଞ ଆୟୋଜନ ଓ ବିଶ୍ୱ ବିଖ୍ୟାତ ଶ୍ରୀମୁଖିତା ଯାତ୍ରା ଲାଗି ତ୍ରିରଥ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ନିର୍ବହଣେ ସମାପନ ଲାଗି ମା'ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ରଥ ଖଳାରେ ସେ ଅଧିଷ୍ଠିତ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଭୋଗ ମଣ୍ଡପର ନିମ୍ନଭାଗରେ ମା'ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ସ୍ତୁତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭୋଗ ନିବେଦନରେ ଅମୃତୀଆ ପ୍ରସାଦ ଉପରେ ଯେପରି ଆନ ଦୃଷ୍ଟି ନପଡ଼େ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଜାଗ୍ରତ ରହିଥିବାର କୁହାଯାଇଥାଏ । ଅନେକ ହୁଏତ ଜାଣି ନଥିବେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ରଥଯାତ୍ରାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଯେତେକି ଖଣ୍ଡ କାଠ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ ସେଥିଭିତରୁ ଖଣ୍ଡିଏ କାଠ ମା'ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ । ମା'ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପ୍ରାପ୍ତ ତିନୋଟି ଅଜ୍ଞ ବନ୍ଧ ଓ ତିନୋଟି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦିଆଯାଇ ରଥମାନଙ୍କରେ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଉପଚାର ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ସମୟରେ ତିନିରଥ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡର ରାଜ ନଅର ନିକଟରେ ଯେଉଁ ଚୂଷି ରଖୁଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ରଥ ଖଳାରେ ସେ ଅଧିଷ୍ଠିତ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଭୋଗ ମଣ୍ଡପର ନିମ୍ନଭାଗରେ ମା'ଚର୍ଚ୍ଚିକାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ସ୍ତୁତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭୋଗ ନିବେଦନରେ ଅମୃତୀଆ ପ୍ରସାଦ ଉପରେ

ଅଲେଖ ଚନ୍ଦ୍ର ସାମଲ
ଦୂରଭାଷ : ୯୪୩୭୨୫୭୧୨୩

